

Neobhodno potrebno je, da se vsak učitelj brez razlike službenega značaja natančno seznani z vsemi šolskimi zakoni in naredbami. V njih so zapopadene naše službene dolžnosti in pravice. Kdor pozna svoje dolžnosti in pravice ter se zaveda njihove dalekosežne važnosti, ne bo delal izlahka krivice niti učencem niti tovarišem niti sebi, temveč se bo s svojim prepričanjem bližal idealu naše notranje t. j. službene organizacije.

Dohtar Jona.

XIII.

V 9. številu »Učiteljskega Tovariša« je izražena želja, naj bi se blagovolila objaviti tista razsodba, zaradi katere se župniki ne smejo po kaplanih v krajnih šolskih svetih nadomeščati dati.

Odgovor. Dragi tovariš, pozabil si se nam predstaviti kot rojaka po deželi.

Ako si »Štajerec«, Ti bodi razloženo, da se na Štajerskem župnik ne sme, ne zaradi razsodbe, temuč zaradi pomanjkanja zakonitih določb, kot član krajnega šolskega sveta po svojem kaplanu zastopati dati. Odpri zakon o nadzorovanju šol za Štajersko z dne 8. februarja 1869.; v njem ne najdeš nikjer določbe, da bi imeli člani krajnega, okrajnega in deželnega šolskega sveta svoje namestnike, iz tega prihaja, da ne sme župnik kot član krajnega šolskega sveta mesto sebe kaplana k sejam pošiljati. Ako morda želiš zvedeti razsodbo v oni zadevi, ki je bila priobčena v 4. št. »Učit. Tovariša« 1904., Ti ne morem ustreči, zakaj dotična seja krajnega šolskega sveta se je bila pred 13. leti uradno razveljavila. Sicer bi Ti tudi dan in število razsodbe prav nič ne koristilo; zakaj razsodba enega okrajnega šolskega sveta ne veže drugega, temveč razsodbe višjih oblasti vežejo podrejene oblasti.

Ako si Kranjec, Ti bodi v tolažbo povedano, da sme na Kranjskem kaplan le tedaj vstopiti kot član v krajni šolski svet, če nadomešča on v fari samostojnega dušnega pastirja mladine. (N. pr. kaplan provizor.) Odpri zakon za nadzorovanje šol na Kranjskem z dne 25. februarja 1870. §§ 2., 3., 4. in 5. obsegajo določbe o namestnikih.

Ako si Primorec, Ti ne morem ničesar odgovoriti, nimam namreč zakonov o nadzorovanju šol na Primorskem na razpolago.

Dohtar Ribež.

Slav. gornjegrajskemu učiteljskemu društvu.

O deloma nejasni Tvoji resoluciji z dne 7. febr. t. l. so dospeli k nam dopisi. Da moremo izreči objektivno sodbo, prosimo javno, naj se nam kolikor možno v najkrajšem času 1.) obrazloži dejstvo, ki se je bilo vzelo za podlago resolucije, 2.) kateri nagibi so vodili društvo za sklepanje te resolucije, 3.) kateri nagibi so vodili društvo, da se je resolucija priobčila v dveh neučiteljskih listih, učiteljski pa se je prezrl?

Pisarna.

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Iz Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev. Za letošnjo XVI. glavno skupščino »Zaveze«, ki se bo vršila o Binkoštih v Postojni, sta prijavi sledeči razpravi:

1. Postojnsko učiteljsko društvo: »Svobodna šola, svobodno učiteljstvo.« Govori gospod Drag. Česnik, nadučitelj v Knežaku.

2. Ormoško učiteljsko društvo: »Nekoliko črtic iz I. mednarodnega kongresa za šolsko higijeno v Norimberku.« Poroča gosp. Anton Kosi, učitelj v Središču.

Delegate sta prijavi:

I. Slovenjebistriško učiteljsko društvo: 1. gospod Janez Šerbak, nadučitelj — Sv. Martin na Pahorju. 2. gospodična Otilija Feigel, učiteljica — Slovenska Bistrica.

II. Tolminsko učiteljsko društvo: 3. gosp. Anton Stres, učitelj — Sedlo. Vodstvo »Zaveze«.

Štajersko.

Učiteljsko društvo za brežiški in sevniški okraj ima svoje prihodnje zborovanje dne 1. maja t. l. (ne 8., kakor je bilo prvotno določeno) v šoli v Brežicah. Zborovanje se prične točno ob pol 10. uri predpolne ter se vrši po sledečem vzporodu: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Društvene zadeve in nasveti. 3. Volitev delegatov za letošnjo glavno skupščino »Zaveze«. 4. Poročilo o prvem občnem zboru »Zveze« v Celju. 5. Poročilo zastopnikov učiteljstva v okrajnem šolskem svetu o dosedanjem delovanju. 6. Nekaj misli o III. plačilnem razredu. Odbor prosi cenjene društvenike vljudno in nujno, da se udeležijo zborovanja polnoštevilno.

Zborovanje učiteljskega društva za gornjegrajski okraj se vrši v nedeljo, dne 1. majnika 1904., pri Korenu v Št. Janžu ob 10. uri dopoldne. Na zanimivem vzporodu je med drugim tudi predavanje g. Kocbeka o njegovem potovanju v Norimberk. Glede kosila je javiti pravočasno gosp. Klemenčiču na Rečico. Oni g. tovariši, ki žele, da se jim prinese mesečna plača k zborovanju, naj blagovolijo pismeno naznaniti v Gornji Grad. Gostje dobro došli!

Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje dne 1. majnika ob eni uri popoldne v Šmarju po sledečem vzporodu: Zapisnik in dopisi. Razgovor o konferenčnih vprašanjih. Razgovor o društveni tridesetletnici. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Zborovanje učiteljskega društva za ptujski okraj. Kje je lepše in pripravnejše mesto, da se pogovori učiteljstvo o svojih stanovskih zadevah in težnjah kakor pri zborovanjih učiteljskega društva? In vendar: nekateri tega še dandanes ne vedo. To se je zlasti pokazalo pri zadnjem zborovanju dne 7. aprila, ko je bilo vzlic lepemu vremenu navzoče le pičlo število društvenikov. Pred dnevnim redom je zborovalo čebelarско društvo, kjer je poročal g. Lov. Wessiak.

Pri otvoritvi zborovanja se je spominjal g. predsednik umrlega tovariša g. Fr. Friedla. Nato se je razpravljalo o dopisih; glede vabila g. Skarlovnika, ki bo izdal odredbe deželnega in okrajnih šol. svetov od l. 1885. naprej, da se naj učiteljstvo na to naroči, se je odklonilo, ker v kratkem isto izide v Gradcu. Govorilo se je tudi o listu »Omladini«, na katerega se naroči tudi društvo in o tem, kako bi zedinili svoje težnje s težnjami akademikov in kako bi se dala prirejati skupna predavanja, pri katerih bi zlasti učiteljstvo — kot v to poklican faktor predavalo o vzgoji. — Na občno željo se je nato sklenilo, objavljati dan in vzporod zborovanja tudi v »Slov. Narodu« in »Domovini«, ker pride v krajih, oddaljenejših od pošte, pogosto dotična štev. »Učit. Tovariša« prepozno, in adresat ne more zvedeti za zborovanje. Prosilo se je tudi, da bi se učiteljstvo pogostejše spominjalo rezervnega fonda, in v ta namen sta sprejela drage volje dva tovariša ta posel, da bosta skrbela v tem zmislu za to, da se bo učiteljstvo večkrat, zlasti pri zborovanjih spominjalo tega fonda. — Volitev delegatov za XVI. glavno skupščino »Zaveze« se je preložila na zborovanje dne 5. maja, ki se vrši v zvezi z majnikovim izletom in poljudnim predavanjem g. J. Juranciča o čebelarstvu na Hajdini pri Ptuj. Tamkaj torej na obilno udeležbo in na svidenje!

— 2 —

Okrajno učiteljsko društvo ormoško je zborovalo 3. marca t. l. v ormoški slovenski šoli. Takoj po otvoritvi zborovanja pozove predsednik Ant. Porekar tajnika, da prebere zapisnik glavnega zborovanja, ker je tovariš Josip Rajšp v krčmi čul, da se zadnja volitev predsednika ni pravilno vršila. Na podlagi volilnih zapisnikov, na podlagi imenika takrat navzočih članov, in na podlagi zapisnika zadnjega zborovanja se je dognalo, da se je zadnja volitev do zadnje pičice vršila pravilno.

V tem zborovanju je društvo izjavilo, da obsoja najodločneje napad na našega prejšnjega požrtvovalnega predsednika v ljubljanskem, učiteljskem neprijaznem dnevniku*); v nadaljno polemiko pa se s tem listom ne mara spuščati, in to temmanj, ker se tudi napadanemu tovarišu ni zdelo vredno, oziroma potrebno, na dotične sramotilne vrstice reagirati.

Škoda, da se učiteljsko takrat ni v obilnejšem številu udeležilo zborovanja. Bilo je precej živahno. Gibanje je življenje; mir pomeni smrt. Ako gre za stanovske in društvene interese, bi se pač marsikateri član lahko potrudil k društvenemu sestanku. Saj ni učiteljskega zborovanja, v katerem bi se ne razmotrivalo kako važno vprašanje, tičočee se našega stanu, ali ne sklepalo o važnih stanovskih stvareh.

Na noge torej! Vse učiteljice in vsi učitelji 5. maja v Ormož!

Šentlenartsko učiteljsko društvo je zborovalo dne 10. aprila t. l. pri Sv. Trojici v Slov. goricah ob precejšnji udeležbi društvnikov. G. predsednik prečita pismo g. nadzornika dr. Bezjaka, ki se zaradi bolne noge ne more odzvati društvenemu povabilu. Gospodu nadzorniku želimo, da kmalu okreva.

Zatem se prečita dopis »Zavezinca« odbora, v katerem vabi društvnike na naročbo »Učit. Tovariša.« Gospodični Hojnik (Sv. Lenart) se poveri težavni posel pridobivanja novih naročnikov.

Delegatom za »Zav.« zborovanje se izvolita: gosp. Klemenčič (Sv. Anton) in gđ. Ješovnik (Sv. Rupert), namestnikoma pa gosp. Kovačič (Sv. Trojica) in gospodična Vogrin (Sv. Benedikt).

Zapisnik januarskega zborovanja se odobri.

G. Mocher poroča kot zastopnik učiteljstva v okraj. šol. svetu o svojem delovanju v pretečenem letu. Izreče se želja, naj blagovoli vplivati na okraj. šol. svet, da bo isti v bodoče razpisoval učiteljske službe v »Učit. Tovarišu« in Steier. Sch.-u. L.-Ztng.

Poročevalec g. F. Šijanec (Sv. Anton) priporoča, naj bi si okraj. šol. sveti, odnosno šol. vodstva naročila »Red za šolske slug«, ki se dobi pri Hribarju v Celju.

G. Urek (Sv. Lenart) predava o Marinovi knjigi »Risanje v ljudski šoli.« Poročevalcu se izreče zahvala in priznanje.

Nato se izvoli pevski odsek. Ta ima nalog, izbrati in določiti pesmi, ki se bodo pele povodom jubileja petdesetletnega hlužbovanja g. nadučitelja M. Rajšpa (Sv. Juri), tačas najstarejšega učitelja (po službenih letih) na vsem Štajerskem.

Govorilo se je tudi o premestitvi začetka šol. leta od pomladi na jesen, in sicer tako, da bi bile glavne počitnice v najbolj vročih mesecih juli — avgust, začetek šol. leta pa 1. septembra. V tej zadevi bo treba stopiti z okraj. šol. sveti v dogovor.

Prihodnje zborovanje bo pri Sv. Antonu v Slov. Goricah dne 5. maja, kamor priredi društvo majniški izlet. V slučaju, da bi bilo ta dan slabo vreme, se vrši zborovanje teden pozneje. Pri tej priliki bo gosp. Klemenčič predaval o nadaljevalnih tečajih. Nadalje se bo razpravljalo o bodočih volitvah v okr. odbor.

Za prvoboritelja štaj. učiteljstva g. Horvatka se je nabrala precejšnja vsota.

Koncem poročila še eno besedo Vam, g. urednik! Pri tem zborovanju je več društvnikov mene kot poročevalca vprašalo, zakaj nisem priobčil poročila o januarskem zborovanju v »Učit. Tov.« Opravičil sem se tako-le: »Poročilo o takratnem zborovanju sem odposlal med 10. in 20. jan. Ko nisem zasledil poročila ne v štev. od 20. jan. pa tudi ne v naslednji od 1. febr. sem vprašal pismeno g. urednika: 1. ali je dobil moje poročilo in 2., če ga je dobil, zakaj ga ne priobči? — Nato mi je odgovoril g. urednik v četrti štev. »Učit. Tov.« tako-le: »Nekateri se hudujejo, ako ne priobčimo takoj poslanih spisov. Radi bi jim ustregli, a mnogokrat nam ni mogoče, ker nam tega ne dopušča prostor.

*) Seveda je to — Slovenec. Ta ima dovolj blata tudi za štajersko učiteljsko. Uredn.

Zato se ne smejo jeziti!« A ravno nekaj vrstic pred to notico se pritožuje g. urednik, da: »Nekatera društvena poročila dohajajo tako pozno, da ne moremo z njimi v list. Prosim v tem pogledu več točnosti!« Torej moje poročilo zaradi prostora ne more v list, zopet drugo zato ne, ker je prestaro, zdaj pa vedi, katero poročilo bi bilo g. uredniku prav! — To je bila moja opravičba. Pozabil sem še dostaviti, da priobčujete po dve poročili enega in istega učitelja, društva v eni in isti številki, medtem ko špacirajo poročila drugih društev v koši! — Po naročilu g. predsednika in društvnikov vprašam pa sedaj Vas, g. urednik, kako opravičujete svoje ravnanje, posebno ker ste zavrgli moje, pravočasno vposlano poročilo o januarskem zborovanju, a v zadnji štev. »Učit. Tov.« priobčujete (radi ali neradi, vscenol) pet mesecev stari dopis kozjanskega učiteljskega društva? Ali merite vsakemu društvu z drugo mero? Tako postopanje pač ni priporočilo za »Učiteljskega Tovariša.«

Odgovor uredništva: Naš ubogi urednik je dobil s tem zaslužen lekcijo in z zagotovilom bridkega kesanja jo je spravil v svojem skromnem stanovanju za zrcalo, da ga lahko ob vsaki priliki spomni prijaznosti čislanih gg. tovarišev! In s čim se je pregrešil? S tem, da ni priobčil poročila, ki ga ni dobil. Doslej se še ni zgodilo, da bi »špricalo« kakršnokoli društveno poročilo v koš. Naš list priobči vsako poročilo, ki mu pride od »Zavezinih« društev; poročila pa, ki ga ne prejme, tudi ne more priobčiti. Gospod poročevalec, ki je lepega mnjenja, da imamo tudi v našem uredništvu dvojno mero in da s tem — logično — slabo priporočamo svoj list, nam je gotovo odposlal dotično poročilo, a naj nam verjame, da ga nismo prejeli, ker bi ga sicer gotovo priobčili, zakaj nimamo najmanjšega vzroka, da bi zametavali društvene vesti in si tako kopali na vrat nevoljo čislanih gospodov sotrudnikov. Današnji gospod dopisnik nam očita, da zametamo poročila drugih društev, medtem ko priobčujemo po dve poročili enega in istega društva v eni in isti številki. Čudimo se, kako more govoriti gospod tovariš, da ne priobčujemo poročil drugih društev, ko nam vendar nobeno društvo ne more očitati, da smo kdaj prezrli njega objave, ako smo jih prejeli. Taka sumničenja odločno odklanjamo in si jih kratkomalo prepovedujemo, ker so neresnična! Včasih se res pripeti, da prideta po 2 poročili istega društva v list. To pa zatorej, ker je eno poročilo naznanilo prihodnjega, a drugo poročilo zadnjega zborovanja. Dostikrat pa je to tudi zgolj tehniška reč stavčeva, ki mora tudi računati z gradivom in prostorom, da napolni list in ga pravilno razpredeli. Naš urednik ima tudi svoje stanovske dolžnosti, zato ne more vsak hip v tiskarnico, da bi tamkaj opravljal stavčeve posle, saj mora mnogokrat sam napolniti po več strani, in mu že zaradi tega ne prihaja na misel, da bi meni nič tebi nič, rokopiše metal v koš. Gospodje, ki niso še nikoli imeli posla z urejevanjem lista, ki izhaja po trikrat v mesecu, nimajo pojma, koliko je to dela, zato je njih kritikovanje tako naivno in brez podlage. Današnji naš čislani gospod kritik naj samo za poizkušnjo prepíše to-le številko, pa se precej lahko prepriča, koliko rokopiša je treba, da napolnimo eno »Tov.« številko. Sicer mu pa svetujemo to-le: Ako je njegova nezadovoljnost s sedanjim našim uredništvom neutolažljiva, naj nasvetuje pri prihodnjem »Zavezinem« zborovanju, da ga odstavi. Njegove posle prevzame potem lahko sam in kmalu se bo prepričal, da je lažje kritikovanje nego delo! — Glede kozjanskega učiteljskega društva smo izrekli svojo opazko v 10. štev. str. 83. prva kolona spodaj. Glejte in berite! — S tem je z naše strani ta zadeva dognana, ker imamo preobilo drugega posla. Vsakemu svoje, zato brez zamere!

Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj je zborovalo dne 2. svečna in 19. sušca; pri obeh zborovanjih se je udeležilo mnogo zavednih tovarišev in tovarišic, v svesti si svoje stanovske dolžnosti. Glavna točka prvega zborovanja je bilo predavanje tovariša Exelna o zemljepisnem pouku. Gospod referent je svojo nalogo rešil sijajno, le žal, da še do sedaj ni svojih misli objavil, kakor je bil obljubil. Pri zborovanju dne 19. sušca je mnogo tovarišev opravičilo od-

sotnost, ki so bili zaradi bolezni in drugih rodbinskih okolišnosti primorani ostati doma. Tovariši pevci so izborno zapeli Volaričovo »Čolničku«.

Pri društvenih zadevah se je naznanilo, da je iz našega društva proglasil svoj izstop gosp. Josip Zupanek s hčerko; povod se je označil s tem, da se čuti užaljenega po raznih razmotrivanjih, ki merijo na njegovo osebo. Naše društvo je vzelo izstop na znanje.

Delegatom »Zaveze« so se oglašili ti-le tovariši: Petriček, Pristovšek, Šah.

Za nabiranje za Šumljakov spomenik so se poverili tovariši: Kvac, Pristovšek, Vrečer.

Sledilo je predavanje gospoda predsednika o pomenu učiteljskih društev, katerega jedro so bila tendencijozna, lažnjiva in zavita poročila iz naših društvenih zborovanj napram gotovim krogom.

Postopanje izdajalskih značajev se je z vsem gnjevom in studom obsodilo, in naše društvo čaka najnujnejša naloga, da se ta razdirajoči in razjedajoči element iz društva iztrebi in po zaslugi v javnosti stigmatizuje. Društvo je osobito v zadnjem času prav vrlo napredovalo in svojo nalogo vsestransko izborno vršilo. Upamo, da še s tem ni povedana zadnja beseda, zlasti napram tistim bratskim (!) društvom, pri katerih smo občudovali smelo, ki je bržčas oprta na enaka poročila, poizkušala nam stopiti — na pete!

Goriško.

Učiteljsko društvo za sežanski šolski okraj je zborovalo dne 7. aprila ob 10. uri dopoldne v Dutovljah. Navzočih je bilo 26 učiteljev in učiteljic.

Ob 10. uri otvori predsednik gosp. Berginec (Povir) zborovanje s primernimi besedami. Imela je potem gospodična Zivčeva (Dutovlje) praktični slovnični nastop z otroki 3. in 4. šolskega leta. Otroci so izvrševali ustmeno in pismeno vajo »vrstilni števniki v stavkih«. — Gospodična je izvršila poučevanje v zadovoljstvo učiteljstva in je bila pohvaljena. Nato se je overil zapisnik zadnjega zborovanja, ki se je vršilo v Komnu. G. Milan Volk (Pliskovica) je potem čital svoj referat: »Učiteljstvo in stanovi«. Tudi ta referat je užil pohvalo učiteljstva. Posegli so tudi razni učitelji pri tej točki v debato. Razni nasveti so se uvaževali. — Prišli so nato razni predlogi na vrsto, kakor glede petletnic z ozirom na razsodbo najvišjega sodišča; glede izboljšanja gmotnega stanja učiteljstva; glede draginskih doklad učiteljstvu, dokler ne povišajo učiteljstvu dohodkov; glede zborovanja »Zaveze« v Postojni. — Sklenilo se je tudi pismeno čestitati g. Bežku na imenovanju ravnateljem koperskega učiteljskega, proseč ga, da bi vplival na to, da se koprsko učiteljske povzdigne in odpravijo nedostatk.

Prilicno se je oglasilo pet članov učiteljstva, ki se udeležijo prostovoljno kot delegati zborovanja »Zaveze« v Postojni.

Glavno zborovanje našega društva se vrši maja meseca. Kraj določi odbor.

S primernimi besedami je gospod predsednik zaključil zborovanje ob 1. uri popoldne. — Potem je bil v gostilnici g. Bonče skupni obed. — n.

Književnost in umetnost.

Josip Kostonjavec: Iz knjige življenja. II. zvezek, Založil pisatelj. Tiskal R. Šeber v Postojni 1904. Vsebina: Vid Dobrin. — Utrinki: 1. Začetek ali konec? 2. Prijateljeva povest. 3. »Pet pedi«. 4. V poštnem vozu. 5. Brez naslova. — Bila je pomlad. — Kaj je prinesel Božidarčku Miklavž? — Kotanjska elita. — Prihodnjič ocenimo podrobneje to knjigo, danes jo toplo priporočamo!

Domači Prijatelj. V Pragi je začel izhajati nov list »Domači Prijatelj«, ki mu je urednica gospa Zofka Jelovškova, založnik pa g. tvorničar Vydra (glej inserat v našem listu). Odjemalci Vydrovi dobe list popolnoma zastonj.

Uredništvu »Domačega Prijatelja« razpisuje sledeče nagrade za tri najboljše humoreske ali šaljive črtice, in sicer: 1. cena 5 dukatov v zlatu, 2. cena 3 dukati v zlatu, 3. cena

2 dukata v zlatu. Pogoji so sledeči: 1. Humoreska naj bo pisana poljudno, naj bo originalna in kratka (do 250 vrst našega lista) in naj ima tudi literarno vrednost, 2. Pisatelji naj se na svojem rokopisu ne podpisujejo in naj priložijo svoja imena v zaprtem zavitku, na katerem bodi označen naslov dotične humoreske. 3. Spisi naj se pošljejo najkasneje do 15. junija t. l. na naslov: »Domači Prijatelj«, Praga II., Ječna ul. št. 5. Humoreske, ki jim ne bo prisojena nobena cena, ali ki bi jih našlo uredništvo sposobne za odtisk, se bodo pisateljem takoj honorirale.

Vestnik.

Kolekta poštnih znamk za »Učiteljski konvikt«. V sporazumljenju odbora »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani« je uvedel društveni blagajnik nov vir za nabiranje denarnih prispevkov in sicer »kolekto poštnih znamk«. Pričelo se je s to kolekto dne 5. aprila letos in se je odposlala prva pola v Idrijo. Kakšna je ta »kolekta«, ni moj namen, je danes natančno popisati, ampak bom storil to v eni prihodnjih števil. Za danes samo prosim vsakogar, kdor dobi nabiralno polo v roke, da jo gostoljubno in s prijaznim licem sprejme ter se drage volje odzove prošnji, napisani na nabiralni poli in spolni tudi vse druge pogoje, ki se zahtevajo v dosego tega namena. Do danes so se vrstile blagajniku Dimniku že tri nabiralne pole s poštami znamkami vred, ki reprezentujejo vrednost 16.35 K. Kamen do kamena palača! Iz Idrije sta došli že dve poli, ena pa iz Koroške Bele. Vrli Idrijčani kar tekmujejo med sabo, kdo bo več in tudi večje znamke prilepil. Vsa čast in hvala vrlim idrijskim učiteljskim prijateljem! Vse kaže, da bo »kolekta poštnih znamk« prav dober denarni vir za »Učiteljski konvikt«.

† Konrad Črnologar. Dne 8. t. m. je umrl v Smarju pri Ljubljani v 44. letu svoje dobe tamošnji učitelj Konrad Črnologar. Črnologar je bil knjigoveški pomočnik ter se povzpел do učitelja. Z neumorno pridnostjo si je pridobil toliko temeljitega znanja, da so ga znanstveniki visoko čislali. Črnologar si je bil pridobil za domačo zgodovino veliko zaslug ter je kot konservator priobčil mnogokatero znamenitost v »Izvestjih« muzejskega društva o naši kulturni zgodovini. Črnologar je pravzaprav padel kot žrtev svojega znanstvenega delovanja. Dne 4. t. m. je odpotoval v svrhu svojih študij v črnomaljski okraj, a je tamkaj dobil v grlu bolezen, ki ga je zvila v 48 urah. Dne 10. t. m. so ga pokopali. Njegov pogrebni izprevod je bil veličasten, časteč delavnega in učenega našega tovariša, ki mu bodi lahka zemlja domača!

Iz deželne šolskega sveta kranjskega. Na svojih dosedanjih mestih sta postala stalna učitelj Fran Fabinc v Jesenicah in Marija Žgur v Telčju; začasna učiteljica Matilda Gorjanc v Preski je imenovana za stalno učiteljico na Koprivniku. Dovolilo se je ustanoviti v Postojni meščansko šolo, štirirazrednico pri D. M. v Polju pa razširiti v petrazrednico. Ni pa se dovolilo razširjenje trirazrednice v Semiču. Ekskurendna šola v Radolni (fužine) se opusti. Dekliški šoli v Idriji se je dovolila izpremembra učn. reda.

Učiteljske vesti na Štajerskem. Petrazrednica v Smarju se razširi v šestrazrednico. Nadučiteljsko službo v Gotovljah pri Žalcu je dobil Fran Brinar, dosedaj nadučitelj v Zibiki, učiteljsko službo na isti šoli je dobila Matilda Brinar roj. Vidmajer. Stalni učitelji, oziroma učiteljice so postali na svojih mestih: Miha Roš v Dolu pri Hrastniku, Ignacij Čokl v Kostivnici, Matilda Dragatin pri Sv. Jurju ob Tabru, Julija Miklič v Gomilskem, Ljudmila Schreiner na deklški šoli v Slov. Bistrici in Amalija Vobič roj. Dernovšek v Studenicah.

Dopolnilna deželnozborska volitev. Dne 7. t. m. se je vršila dopolnilna deželnozborska volitev v kmetijskih občinah Kranj-Tržič-Skofja Loka. Izvoljen je bil kandidat klerikalne stranke, župan Fr. Demšar iz Selc. Dobil je 2246 glasov, kandidat neodvisnih kmetov, župan Jožef Novak pa samo 293 glasov. Demšarja so izvolile izpovednice in grožnje

sotnost, ki so bili zaradi bolezni in drugih rodbinskih okolišnosti primorani ostati doma. Tovariši pevci so izborno zapeli Volaričevo »Čolničku«.

Pri društvenih zadevah se je naznanilo, da je iz našega društva proglasil svoj izstop gosp. Josip Zupanek s hčerko; povod se je označil s tem, da se čuti užaljenega po raznih razmotrivanjih, ki merijo na njegovo osebo. Naše društvo je vzelo izstop na znanje.

Delegatom »Zaveze« so se oglašili ti-le tovariši: Petriček, Pristovšek, Šah.

Za nabiranje za Šumljakov spomenik so se poverili tovariši: Kvac, Pristovšek, Vrečer.

Sledilo je predavanje gospoda predsednika o pomenu učiteljskih društev, katerega jedro so bila tendencijozna, lažnjiva in zavita poročila iz naših društvenih zborovanj napram gotovim krogom.

Postopanje izdajalskih značajev se je z vsem gnjevom in studom obsodilo, in naše društvo čaka najnujnejša naloga, da se ta razdirajoči in razjedajoči element iz društva iztrebi in po zaslugi v javnosti stigmatizuje. Društvo je osobito v zadnjem času prav vrlo napredovalo in svojo nalogo vsestransko izborno vršilo. Upamo, da še s tem ni povedana zadnja beseda, zlasti napram tistim bratskim (!) društvom, pri katerih smo občudovali smelo, ki je bržčas oprta na enaka poročila, poizkušala nam stopiti — na pete!

Goriško.

Učiteljsko društvo za sežanski šolski okraj je zborovalo dne 7. aprila ob 10. uri dopoldne v Dutovljah. Navzočih je bilo 26 učiteljev in učiteljic.

Ob 10. uri otvori predsednik gosp. Berginec (Povir) zborovanje s primernimi besedami. Imela je potem gospodična Zivčeva (Dutovlje) praktični slovnični nastop z otroki 3. in 4. šolskega leta. Otroci so izvrševali ustmeno in pismeno vajo »vrstilni števniki v stavkih«. — Gospodična je izvršila poučevanje v zadovoljstvo učiteljstva in je bila pohvaljena. Nato se je overil zapisnik zadnjega zborovanja, ki se je vršilo v Komnu. G. Milan Volk (Pliskovica) je potem čital svoj referat: »Učiteljstvo in stanovi«. Tudi ta referat je užil pohvalo učiteljstva. Posegli so tudi razni učitelji pri tej točki v debato. Razni nasveti so se uvaževali. — Prišli so nato razni predlogi na vrsto, kakor glede petletnic z ozirom na razsodbo najvišjega sodišča; glede izboljšanja gmotnega stanja učiteljstva; glede draginskih doklad učiteljstvu, dokler ne povišajo učiteljstvu dohodkov; glede zborovanja »Zaveze« v Postojni. — Sklenilo se je tudi pismeno čestitati g. Bežku na imenovanju ravnateljem koperskega učiteljskega, proseč ga, da bi vplival na to, da se koprsko učiteljske povzdigne in odpravijo nedostatk.

Prilicno se je oglasilo pet članov učiteljstva, ki se udeležijo prostovoljno kot delegati zborovanja »Zaveze« v Postojni.

Glavno zborovanje našega društva se vrši maja meseca. Kraj določi odbor.

S primernimi besedami je gospod predsednik zaključil zborovanje ob 1. uri popoldne. — Potem je bil v gostilnici g. Bonče skupni obed. —n.

Književnost in umetnost.

Josip Kostonjavec: Iz knjige življenja. II. zvezek, Založil pisatelj. Tiskal R. Šeber v Postojni 1904. Vsebina: Vid Dobrin. — Utrinki: 1. Začetek ali konec? 2. Prijateljeva povest. 3. »Pet pedi«. 4. V poštnem vozu. 5. Brez naslova. — Bila je pomlad. — Kaj je prinesel Božidarčku Miklavž? — Kotanjska elita. — Prihodnjič ocenimo podrobneje to knjigo, danes jo toplo priporočamo!

Domači Prijatelj. V Pragi je začel izhajati nov list »Domači Prijatelj«, ki mu je urednica gospa Zofka Jelovškova, založnik pa g. tvorničar Vydra (glej inserat v našem listu). Odjemalci Vydrovi dobe list popolnoma zastonj.

Uredništvu »Domačega Prijatelja« razpisuje sledeče nagrade za tri najboljše humoreske ali šaljive črtice, in sicer: 1. cena 5 dukatov v zlatu, 2. cena 3 dukati v zlatu, 3. cena

2 dukata v zlatu. Pogoji so sledeči: 1. Humoreska naj bo pisana poljudno, naj bo originalna in kratka (do 250 vrst našega lista) in naj ima tudi literarno vrednost, 2. Pisatelj naj se na svojem rokopisu ne podpiše in naj priloži svoja imena v zaprtem zavitku, na katerem bodi označen naslov dotične humoreske. 3. Spisi naj se pošljejo najkasneje do 15. junija t. l. na naslov: »Domači Prijatelj«, Praga II., Ječna ul. št. 5. Humoreske, ki jim ne bo prisojena nobena cena, ali ki bi jih našlo uredništvo sposobne za odtisk, se bodo pisateljem takoj honorirale.

Vestnik.

Kolekta poštnih znamk za »Učiteljski konvikt«. V sporazumljenju odbora »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani« je uvedel društveni blagajnik nov vir za nabiranje denarnih prispevkov in sicer »kolekto poštnih znamk«. Pričelo se je s to kolekto dne 5. aprila letos in se je odposlala prva pola v Idrijo. Kakšna je ta »kolekta«, ni moj namen, je danes natančno popisati, ampak bom storil to v eni prihodnjih števil. Za danes samo prosim vsakogar, kdor dobi nabiralno polo v roke, da jo gostoljubno in s prijaznim licem sprejme ter se drage volje odzove prošnji, napisani na nabiralni poli in spolni tudi vse druge pogoje, ki se zahtevajo v dosego tega namena. Do danes so se vrstile blagajniku Dimniku že tri nabiralne pole s poštnimi znamkami vred, ki reprezentujejo vrednost 16.35 K. Kamen do kamena palača! Iz Idrije sta došli že dve poli, ena pa iz Koroške Bele. Vrli Idrijčani kar tekmujejo med sabo, kdo bo več in tudi večje znamke prilepil. Vsa čast in hvala vrlim idrijskim učiteljskim prijateljem! Vse kaže, da bo »kolekta poštnih znamk« prav dober denarni vir za »Učiteljski konvikt«.

† Konrad Črnologar. Dne 8. t. m. je umrl v Smarju pri Ljubljani v 44. letu svoje dobe tamošnji učitelj Konrad Črnologar. Črnologar je bil knjigoveški pomočnik ter se povzpел do učitelja. Z neumorno pridnostjo si je pridobil toliko temeljitega znanja, da so ga znanstveniki visoko čislali. Črnologar si je bil pridobil za domačo zgodovino veliko zaslug ter je kot konservator priobčil mnogokatero znamenitost v »Izvestjih« muzejskega društva o naši kulturni zgodovini. Črnologar je pravzaprav padel kot žrtev svojega znanstvenega delovanja. Dne 4. t. m. je odpotoval v svrhu svojih študij v črnomaljski okraj, a je tamkaj dobil v grlu bolezen, ki ga je zvila v 48 urah. Dne 10. t. m. so ga pokopali. Njegov pogrebni izprevod je bil veličasten, časteč delavnega in učenega našega tovariša, ki mu bodi lahka zemlja domača!

Iz deželne šolskega sveta kranjskega. Na svojih dosedanjih mestih sta postala stalna učitelj Fran Fabinc v Jesenicah in Marija Žgur v Telčju; začasna učiteljica Matilda Gorjanc v Preski je imenovana za stalno učiteljico na Koprivniku. Dovolilo se je ustanoviti v Postojni meščansko šolo, štirirazrednico pri D. M. v Polju pa razširiti v petrazrednico. Ni pa se dovolilo razširjenje trirazrednice v Semiču. Ekskurendna šola v Radolni (fužine) se opusti. Dekliški šoli v Idriji se je dovolila izpremembra učn. reda.

Učiteljske vesti na Štajerskem. Petrazrednica v Smarju se razširi v šestrazrednico. Nadučiteljsko službo v Gotovljah pri Žalcu je dobil Fran Brinar, dosedaj nadučitelj v Zibiki, učiteljsko službo na isti šoli je dobila Matilda Brinar roj. Vidmajer. Stalni učitelji, oziroma učiteljice so postali na svojih mestih: Miha Roš v Dolu pri Hrastniku, Ignacij Čokl v Kostivnici, Matilda Dragatin pri Sv. Jurju ob Tabru, Julija Miklič v Gomilskem, Ljudmila Schreiner na deklški šoli v Slov. Bistrici in Amalija Vobič roj. Dernovšek v Studenicah.

Dopolnilna deželnozborska volitev. Dne 7. t. m. se je vršila dopolnilna deželnozborska volitev v kmetijskih občinah Kranj-Tržič-Skofja Loka. Izvoljen je bil kandidat klerikalne stranke, župan Fr. Demšar iz Selc. Dobil je 2246 glasov, kandidat neodvisnih kmetov, župan Jožef Novak pa samo 293 glasov. Demšarja so izvolile izpovednice in grožnje

sotnost, ki so bili zaradi bolezni in drugih rodbinskih okolišnosti primorani ostati doma. Tovariši pevci so izborno zapeli Volaričevo »Čolničku«.

Pri društvenih zadevah se je naznanilo, da je iz našega društva proglasil svoj izstop gosp. Josip Zupanek s hčerko; povod se je označil s tem, da se čuti užaljenega po raznih razmotrivanjih, ki merijo na njegovo osebo. Naše društvo je vzelo izstop na znanje.

Delegatom »Zaveze« so se oglašili ti-le tovariši: Petriček, Pristovšek, Šah.

Za nabiranje za Šumljakov spomenik so se poverili tovariši: Kvac, Pristovšek, Vrečer.

Sledilo je predavanje gospoda predsednika o pomenu učiteljskih društev, katerega jedro so bila tendencijozna, lažnjiva in zavita poročila iz naših društvenih zborovanj napram gotovim krogom.

Postopanje izdajalskih značajev se je z vsem gnjevom in studom obsodilo, in naše društvo čaka najnujnejša naloga, da se ta razdirajoči in razjedajoči element iz društva iztrebi in po zaslugi v javnosti stigmatizuje. Društvo je osobito v zadnjem času prav vrlo napredovalo in svojo nalogo vsestransko izborno vršilo. Upamo, da še s tem ni povedana zadnja beseda, zlasti napram tistim bratskim (!) društvom, pri katerih smo občudovali smelo, ki je bržčas oprta na enaka poročila, poizkušala nam stopiti — na pete!

Goriško.

Učiteljsko društvo za sežanski šolski okraj je zborovalo dne 7. aprila ob 10. uri dopoldne v Dutovljah. Navzočih je bilo 26 učiteljev in učiteljic.

Ob 10. uri otvori predsednik gosp. Berginec (Povir) zborovanje s primernimi besedami. Imela je potem gospodična Zivčeva (Dutovlje) praktični slovnični nastop z otroki 3. in 4. šolskega leta. Otroci so izvrševali ustmeno in pismeno vajo »vrstilni števniki v stavkih«. — Gospodična je izvršila poučevanje v zadovoljstvo učiteljstva in je bila pohvaljena. Nato se je overil zapisnik zadnjega zborovanja, ki se je vršilo v Komnu. G. Milan Volk (Pliskovica) je potem čital svoj referat: »Učiteljstvo in stanovi«. Tudi ta referat je užil pohvalo učiteljstva. Posegli so tudi razni učitelji pri tej točki v debato. Razni nasveti so se uvaževali. — Prišli so nato razni predlogi na vrsto, kakor glede petletnic z ozirom na razsodbo najvišjega sodišča; glede izboljšanja gmotnega stanja učiteljstva; glede draginskih doklad učiteljstvu, dokler ne povišajo učiteljstvu dohodkov; glede zborovanja »Zaveze« v Postojni. — Sklenilo se je tudi pismeno čestitati g. Bežku na imenovanju ravnateljem koperskega učiteljskega, proseč ga, da bi vplival na to, da se koprsko učiteljske povzdigne in odpravijo nedostatk.

Prilicno se je oglasilo pet članov učiteljstva, ki se udeležijo prostovoljno kot delegati zborovanja »Zaveze« v Postojni.

Glavno zborovanje našega društva se vrši maja meseca. Kraj določi odbor.

S primernimi besedami je gospod predsednik zaključil zborovanje ob 1. uri popoldne. — Potem je bil v gostilnici g. Bonče skupni obed. — n.

Književnost in umetnost.

Josip Kostonjavec: Iz knjige življenja. II. zvezek, Založil pisatelj. Tiskal R. Šeber v Postojni 1904. Vsebina: Vid Dobrin. — Utrinki: 1. Začetek ali konec? 2. Prijateljeva povest. 3. »Pet pedi«. 4. V poštnem vozu. 5. Brez naslova. — Bila je pomlad. — Kaj je prinesel Božidarčku Miklavž? — Kotanjska elita. — Prihodnjič ocenimo podrobneje to knjigo, danes jo toplo priporočamo!

Domači Prijatelj. V Pragi je začel izhajati nov list »Domači Prijatelj«, ki mu je urednica gospa Zofka Jelovškova, založnik pa g. tvorničar Vydra (glej inserat v našem listu). Odjemalci Vydrovi dobe list popolnoma zastonj.

Uredništvu »Domačega Prijatelja« razpisuje sledeče nagrade za tri najboljše humoreske ali šaljive črtice, in sicer: 1. cena 5 dukatov v zlatu, 2. cena 3 dukati v zlatu, 3. cena

2 dukata v zlatu. Pogoji so sledeči: 1. Humoreska naj bo pisana poljudno, naj bo originalna in kratka (do 250 vrst našega lista) in naj ima tudi literarno vrednost, 2. Pisatelj naj se na svojem rokopisu ne podpiše in naj priloži svoja imena v zaprtem zavitku, na katerem bodi označen naslov dotične humoreske. 3. Spisi naj se pošljejo najkasneje do 15. junija t. l. na naslov: »Domači Prijatelj«, Praga II., Ječna ul. št. 5. Humoreske, ki jim ne bo prisojena nobena cena, ali ki bi jih našlo uredništvo sposobne za odtisk, se bodo pisateljem takoj honorirale.

Vestnik.

Kolekta poštnih znamk za »Učiteljski konvikt«. V sporazumljenju odbora »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani« je uvedel društveni blagajnik nov vir za nabiranje denarnih prispevkov in sicer »kolekto poštnih znamk«. Pričelo se je s to kolekto dne 5. aprila letos in se je odposlala prva pola v Idrijo. Kakšna je ta »kolekta«, ni moj namen, je danes natančno popisati, ampak bom storil to v eni prihodnjih števil. Za danes samo prosim vsakogar, kdor dobi nabiralno polo v roke, da jo gostoljubno in s prijaznim licem sprejme ter se drage volje odzove prošnji, napisani na nabiralni poli in spolni tudi vse druge pogoje, ki se zahtevajo v dosego tega namena. Do danes so se vrstile blagajniku Dimniku že tri nabiralne pole s poštnimi znamkami vred, ki reprezentujejo vrednost 16.35 K. Kamen do kamena palača! Iz Idrije sta došli že dve poli, ena pa iz Koroške Bele. Vrli Idrijčani kar tekmujejo med sabo, kdo bo več in tudi večje znamke prilepil. Vsa čast in hvala vrlim idrijskim učiteljskim prijateljem! Vse kaže, da bo »kolekta poštnih znamk« prav dober denarni vir za »Učiteljski konvikt«.

† Konrad Črnologar. Dne 8. t. m. je umrl v Smarju pri Ljubljani v 44. letu svoje dobe tamošnji učitelj Konrad Črnologar. Črnologar je bil knjigoveški pomočnik ter se povzpел do učitelja. Z neumorno pridnostjo si je pridobil toliko temeljitega znanja, da so ga znanstveniki visoko čislali. Črnologar si je bil pridobil za domačo zgodovino veliko zaslug ter je kot konservator priobčil mnogokatero znamenitost v »Izvestjih« muzejskega društva o naši kulturni zgodovini. Črnologar je pravzaprav padel kot žrtev svojega znanstvenega delovanja. Dne 4. t. m. je odpotoval v svrhu svojih študij v črnomaljski okraj, a je tamkaj dobil v grlu bolezen, ki ga je zvila v 48 urah. Dne 10. t. m. so ga pokopali. Njegov pogrebni izprevod je bil veličasten, časteč delavnega in učenega našega tovariša, ki mu bodi lahka zemlja domača!

Iz deželne šolskega sveta kranjskega. Na svojih dosedanjih mestih sta postala stalna učitelj Fran Fabinc v Jesenicah in Marija Žgur v Telčju; začasna učiteljica Matilda Gorjanc v Preski je imenovana za stalno učiteljico na Koprivniku. Dovolilo se je ustanoviti v Postojni meščansko šolo, štirirazrednico pri D. M. v Polju pa razširiti v petrazrednico. Ni pa se dovolilo razširjenje trirazrednice v Semiču. Ekskurendna šola v Radolni (fužine) se opusti. Dekliški šoli v Idriji se je dovolila izpremembra učn. reda.

Učiteljske vesti na Štajerskem. Petrazrednica v Smarju se razširi v šestrazrednico. Nadučiteljsko službo v Gotovljah pri Žalcu je dobil Fran Brinar, dosedaj nadučitelj v Zibiki, učiteljsko službo na isti šoli je dobila Matilda Brinar roj. Vidmajer. Stalni učitelji, oziroma učiteljice so postali na svojih mestih: Miha Roš v Dolu pri Hrastniku, Ignacij Čokl v Kostivnici, Matilda Dragatin pri Sv. Jurju ob Tabru, Julija Miklič v Gomilskem, Ljudmila Schreiner na deklški šoli v Slov. Bistrici in Amalija Vobič roj. Dernovšek v Studenicah.

Dopolnilna deželnozborska volitev. Dne 7. t. m. se je vršila dopolnilna deželnozborska volitev v kmetijskih občinah Kranj-Tržič-Skofja Loka. Izvoljen je bil kandidat klerikalne stranke, župan Fr. Demšar iz Selc. Dobil je 2246 glasov, kandidat neodvisnih kmetov, župan Jožef Novak pa samo 293 glasov. Demšarja so izvolile izpovednice in grožnje

s peklom in hudičem, kakor je sedaj na Kranjskem prelepa krščanska navada, ki privede brez vsega dvoma tercijsko kranjsko klerikalstvo h Kristusu kralju! — Kranjsko učiteljstvo ima sedaj med Šušteršičevimi mameluki enega sovražnika več!

Za rezervni fond: Minka Miklič, učiteljica na Gomilskem, nabrala pri zborovanju »Savinjskega učiteljskega društva« 7 K; Drag. Zupančič, učitelj, nabral pri zborovanju »Ptujkega učiteljskega društva« 440 K; Fran Črnagoj, nadučitelj na Barju 2 K; Fran Lavtižar, nadučitelj v Šmartnem pod Šmarno goro 2 K; Engelbert Gangl, učitelj v Idriji 10 K; Fran Luznar, nadučitelj na Primskem 10 K.

Ljubljanski občinski svet za slovensko vseučilišče. V zadnji svoji seji je sprejel ljubljanski občinski svet takole resolucijo: Slavni občinski svet skleni nemudoma odposlati vis. c. kr. vladi na Dunaju na roki gospoda ministrskega predsednika spomenico, v kateri se zahteva, naj postopa vlada glede vseučiliškega vprašanja z ozirom na zadnje dogodbe na dunajski univerzi z narodom slovenskim s tisto pravičnostjo, katero je naklonila Italijanom in naj čimprej ustanovi v Ljubljani slovensko vseučilišče, oziroma vsaj pravno fakulteto.

Naučni minister Hartel je izdal ukaz, ki je obudil jako neprijetno presenečenje. V tem ukazu je rečeno, da se smejo samo taki državni uradniki posvetiti vseučiliškim študijem, ki jim je njih predstojništvo to specialno dovolilo. Izpitate in doktorat takih uradnikov, ki so študirali brez dovoljenja predstojnikov, lahko razveljavijo.

Na naslov c. kr. mestnega šolskega sveta v Ljubljani. Iznova konstatujemo, da v razpisih učiteljskih služb c. kr. mestnega šolskega sveta v Ljubljani ni konsekvence. Opozarjamo pristojno šolsko oblast na notico v našem listu II. števil, str. 17. in na razpis v II. št., str. 97. Ker je učiteljstvo radovedno, v kateri zakoniti določbi je tak način razpisavanja učiteljskih služb v Ljubljani utemeljen, vprašamo, kako more slavni c. kr. mestni šolski svet opravičiti tako svoje ravnanje? Toliko za danes! Ko dobimo odgovor, izpregovorimo več, ker hočemo, da vladaj red tudi tam, kjer opravljajo visoke posle — posebni izvoljenci, ki menijo, da se bo vse šolstvo sukalo po njih votli muziki!

Ukaz za šolska vodstva in za učence. Ker prepogosto ravno šolarji trpinčijo živali, posebno pa zasledujejo ptice pevke, dalje poškodujejo razne rastline, drevje in nase, je izdalo naučno ministrstvo ukaz, naj se v šoli ne le pri prirodoslovju, temveč pri raznih drugih predmetih učence od tega početja odvrača in svari. — Za učitelja bo to tem hvaležnejši predmet, ker se s tem mladini vcepi veselje in čut do prirode. — Posebno priporoča minister dobre prirodoslovne knjige za šolske knjižnice. Koristno bi bilo, da bi se tudi v šoli prebirali primerni odstavki iz takih knjig.

Okrajna učiteljska konferencija učiteljstva slovenskih šol v Trstu in okolici se vrši v tem šolskem letu prvič dne 14. junija v rojanski ljudski šoli.

Učiteljstvo italijanskih šol ima svojo posebno konferenco dne 16. junija.

Vzpored konferencije sloven. učiteljstva je naslednji: 1.) Otvoritev. 2. Imenovanje predsednikovega namestnika in volitev dveh zapisnikarjev. 3.) Volitev stalnega odbora za pripravna dela za prihodnjo konferencijo. 4.) Volitev stalnega odbora, ki bo moral skrbeti za ustanovo okrajne knjižnice. 5.) Poročilo c. kr. okraj. šolskega nadzornika o stanju ljudskih šol v šolskem letu 1902—1903. — 6.) O uvedbi deških ročnih del na ljudskih šolah tržaške okolice. 7.) Boj proti alkoholizmu; o tem predmetu bo razpravljala uradno določeni zdravnik. 8.) Soglasje med domačo in šolsko vzgojo. 9.) O uvedbi »Tretjega berila« — Gangl-Josin — na ljudskih šolah tržaške okolice. 10.) Predlogi in nasveti. —

Ker je le malo časa še do okr. konferencije, je dovolila okr. šolska oblastnija, da si izbere učiteljstvo posameznih šol za vsako nalogo po enega referenta. —

Pomenljivo je, ker bo za slov. učiteljstvo prva okrajna konferencija, ki se bo odslej redno vsako leto vršila. Razpravni jezik bo učni jezik, t. j. za slov. učiteljstvo slovenski in za italijansko italijanski.

Beda učiteljstva na Kranjskem. Kolika je beda učiteljstva na Kranjskem in v kakih razmerah živi učitelj v tej deželi neverjetnosti, kaže sledeče pismo tovariša tovarišu:

Dragi mi!

Rad bi bil prišel Te obiskat, a nisem šel sam v R., nego je šla soproga. Da, huda je živeti s 590 goldinarji ali 1180 K plače, pa dva vzdržavati po šolah; to je malo preveč! Bil sem za tajnika, a še to službico mi je župnik odjedel, ker sem »liberalec«; župan pa se drži klerikalca, orglanja mi tudi noče izročiti.

Take so razmere sedaj tu, ali upam, da se bode izjasnilo.

Ako imaš stare obleke, ki je Ti več ne rabiš, tedaj prosim, pošlji mi jo; za dečka bode dobra, isto, če ima gospa, bi bilo dobro za hčerko.

Sprejmi prijazen pozdrav kakor tudi gospa od mene i soproge

Tvoj

verni stari gardist

X.

Piši: B., nič drugega, ker far vse na pošti pregleda.

Kaj hočete kaj boljše slike o učiteljski bedi? Učitelj se mora klanjati župniku, ako ne, ga doleti nesreča, kakršna je zadela tega tovariša! Župniki so na Kranjskem nekako vsegamogočni. Oni vse smejo.*) Da, kakor vidimo iz tega pisma, celo na pošti vtika dotični pop v pošne pošiljatve svoj nos. Kaj poreče k temu poštna direkcija? — Draginja raste bolj in bolj. Kjer službujem jaz, je govedina po 1 K 20 v, a teletina po 1 K 40 v. Ali ste slišali, ljudje božji?! Pa tudi cena drugim živilom raste, plača učiteljska pa je — vedno ista! In ako se zamerimo »gospodom« po farovžih, se nam še postranske službe odjedajo, kakor smo videli v gornjem konkretnem slučaju! — Kaj narediti? Pomagajmo si s štrajkom! Pomenimo se ter vsi obenem ustavimo pouk! Ni vraga, da bi to ne pomagalo! — Prosim še več glasov v tem oziru, da se združeni poprimemo — skrajnega sredstva! Liga + 3.

„Hrv. učiteljska štedna i predujamna zadruga u Zagrebu“ je imela 25. pret. mes. svojo IV. glavno skupščino. Koncem minule poslovne dobe je bilo stanje te zadruge to-le: Blagajnica: K 419.57; dein. vloge: K 54.148; hranilne vloge: K 116.916.57; menice: K 52.629; posojila: K 139.084.67; skupna svota aktiv: K 194.422.31; čisti dobiček: K 4.328.57; rezervni fond: K 1.190. Iz tega je razvidno, da je ta zadruga v kratki dobi svojega obstanka vrlo napredovala. Ali je torej nemogoče, da bi ne napredovala enaka denarna zadruga slovenskega učiteljstva? Samo začeti je treba!

Razširjena šola. C. kr. dež. šolski svet štajerski je z ukazom dne 17. marca t. l., št. 3012, odredil, da se razširi petrazredna ljudska šola pri Sv. Marku niže Ptuja v šestrazrednico.

Jubilej cesarske pesmi. Pred 50 leti, dne 27. sušca l. 1854., je bil potrjen z najvišjim odlokom tekst cesarske pesmi, ki jo je spesnil Ivan Gabriel Seidl. Nekoliko dni pozneje, dne 9. mal. travna, je priobčila »Wiener Zeitung« popolno besedilo, ki so ga kmalu preložili na vse jezike (v slovenščino dr. Lovro Toman) in ki ga pojo še dandanes. Prvotni tekst k Haydnovi melodiji, ki ga je zložil Haška, je pozabljen, izvzemši prvi dve besedi, ki sta ostali tipični. Po smrti cesarja Franca in ob nastopu vlade cesarja Ferdinanda je poveril po priporočilu državnega pisarniškega svetnika Jarckeja knez Metternich dunajskemu igralcu Holteiju sestavo novega besedila. Holteijeva pesem pa ni ugajala, in že leto dni pozneje je napisal baron Kristian Zedtlitz drugo. Tudi Grillparzer je zložil takrat cesarsko himno, ni pa znano, ako je konkuriral z njo l. 1835. Na prigovarjanje ministra Bacha se je Grillparzer l. 1853. udeležil konkurence, toda njegovo delo ni ugajalo, ampak odločujoča gosпода je sprejela Seidlovo pesem. Kakor znano, poteče dne 21. rženega cveta letos sto let, kar je bil rojen ta patrijotični pesnik.

*) In šolska oblastva jim gredo še na roko, saj jih volijo kot predsednike kr. šol sv., kot krajne šolske nadzornike i. t. d. Kam plovemo?!

Ženske odvetniki na Norveškem. Te dni je dobila Norveška svojega prvega odvetnika ženskega spola. V veljavo je namreč stopil zakon, po katerem se smejo ženske pod enakimi pogoji kot moški potrdjevati za odvetnike, do najvišjih sodnih instanc. Prva se je poslužila novega zakona gđe. dr. jur. Eliza Sem. Dobila je takoj pravico za izvrševanje odvetniške prakse. Ker pa je na vseučilišču v Kristianiji še pred novim zakonom napravila cela vrsta žensk juridične izpite, ne bo dolgo trajalo, ko bo imela Norveška v izobilju ženskih odvetnikov. — Norveškim učiteljem sedaj ne bo težko, dobiti vsaj — pravno zastopnico!

Katoliško vseučilišče v Saloburgu. V osrednjem odboru katoliškega vseučilišnega društva je večina za to, da otvorijo katoliško vseučilišče že s šolskim letom 1904/5. ali pa vsaj drugo jesen. V prvi vrsti priklopijo že obstoječi bogoslovni fakulteti modroslovno fakulteto, za katero je baje dovolj »izbornih katoliških učenjakov«. Baš v tem vprašanju je nastala močna opozicija v katoliških krogih, ki zahtevajo, da ali istočasno ustanove tudi pravoslovno fakulteto ali pa naj z vso zadevo še počakajo. — No, pa naj že otvorijo katoliško univerzo letos ali prihodnje leto, k povzdigi znatnosti ne bo otvorena nikoli. Najbolje bi pač bilo, da bi jo nikoli ne otvorili! Prava znanost ni tista, ki jo duše klerikalne sence.

Listnica uredništva.

A. T. v O. Vašemu vprašanju odgovori eden izmed naših dohtarjev. Opozarjamo Vas na drugi članek v 1. številu letošnjega »U. T.«, kjer je natanko določeno, koliko in kakšnih poštnih znamk je treba priložiti vsakemu vprašanju. Ako v bodoče ne ustrezete tej malenkostni zahtevi, se ne bomo ozirali na Vaša vprašanja! — **J. R. na S.** Tudi Vam odgovori eden izmed naših dohtarjev. — **F. G. v L.** O poslanih knjigah prihodnjič. Drugo dopošljemo kmalu. Treba temeljito preštudirati! Pozdravi! — **„Učiteljski konvikt“.** Pride prihodnjič. Dostavimo še sami kaj! Pozdravi.

Ne zabite
„Učiteljskega
konvikta!“

Pripravniki tečaj v Idriji.

Spisal prof. Makso Pirnat.

(Dalje.)

1860/61.

Šolsko leto se je začelo 20. oktobra leta 1860.

Za idrijske pripravnike so bile dovoljene štiri ustanove, in sicer ena po 25 gld., tri pa po 20 gld.; prvo ustanovo je dobil Frančišek Klinar, ostale tri pa: Ivan Barle, Ivan Gantar in Frančišek Štepic.

Šolsko leto se je končalo 6. avgusta leta 1861; pri izkušnjah, ki so se vršile dne 5. in 6. avgusta, je predsedoval prvič novi šolski nadzornik, prošt dr. Anton Jarc; razen njega se je izkušenj udeležil tudi višji škofijski šolski nadzornik, kanonik Jurij Zavašnik. Prošt Jarc je sedaj predsedoval izkušnjam, dokler je obstajal pripravniki tečaj v Idriji.

Kar se tiče izprememb v učiteljskem zboru, je omeniti, da je 14. marca 1861 umrl učitelj petja in glasbe, Anton

Krašnar; za njim je prevzela pouk v petju in glasbi njegova sestra Marija Krašnar.

1861/62.

Šolsko leto se je začelo dne 20. oktobra leta 1861.

Za idrijske pripravnike so bile zopet dovoljene štiri ustanove, in sicer ena po 25 gld., druge tri po 20 gld.; prvo ustanovo je dobil Gašper Gašperin, ostale tri pa: Frančišek Koler, Frančišek Papler in Ivan Vouk.

Šolsko leto se je končalo dne 9. avgusta 1862; izpiti so se pa vršili dne 8. in 9. avgusta.

Iz učiteljskega zbora se je ločila Marija Krašnar, ki je začasno poučevala petje in glasbo do meseca novembra 1861; dne 2. novembra istega leta pa je deželna vlada imenovala za stalnega učitelja glasbe in petja na glavni šoli idrijski in obenem na pripravniki tečaju Jožefa Gnezda, ki je bil preje samo organist pri župni cerkvi sv. Barbare v Idriji. — Koncem meseca marca leta 1862. je obolel učitelj Jožef Martinak; nadomeščal ga je do konca šolskega leta ravnatelj Frančišek Lesjak. Ker se je vsled tega preveč pomnožilo delo ravnatelju, sta mu pri poučevanju verouka pomagala tedanja idrijska kaplana, Mihael Gogala in Martin Šlibar — Razen teh izprememb je ostalo v učiteljskem zboru vse pri starem.

1862/63.

Šolsko leto se je kakor navadno pričelo dne 20. oktobra leta 1862.

Za idrijske pripravnike so bile kakor prejšnja leta dovoljene štiri ustanove, ena po 25 gld., tri pa po 20 gld.; prvo je dobil Matija Petrič, ostale tri pa: Anton Fajgelj, Frančišek Kavčič in Ivan Zakrajšek.

Šolsko leto se je končalo dne 8. avgusta leta 1863.; izpiti so se vršili dne 7. in 8. avgusta.

Učitelj Jožef Martinak je zopet ozdravel in prevzel poučevanje na pripravniki tečaju; sicer je ostalo učiteljsko osebje neizpremenjeno.

1863/64.

Šolsko leto se je začelo zopet 20. oktobra leta 1863.

Za idrijske pripravnike so bile kakor po navadi dovoljene štiri ustanove, ena po 25 gld., druge tri po 20 gld.; prvo je dobil Simon Hiti, ostale tri pa: Matija Kette, Frančišek Lunder in Avgust Praprotnik.

Koncem tega šolskega leta se je že mislilo o tem, da bi se opustil pripravniki tečaj v Idriji. To nam priča odlok naučnega ministrstva z dne 23. avgusta leta 1864., št. 2969, s katerim se sicer dovoljuje, da se tečaj začasno še nadaljuje, a obenem se že naroča, da se ravnateljstvo tekom šolskega leta 1865./66. izjavi, ali naj se opusti tečaj, ali naj isti ostane. Kako se je v tej zadevi izrazilo ravnateljstvo tečaja, tega nisem našel zabeleženega v ohranjenih zapiskih.

Šolsko leto se je končalo dne 4. avgusta leta 1864.; izkušnje so se vršile dne 3. in 4. avgusta.

V šolskem letu 1863/64. je izgubil učiteljski zbor svojega člana Jožefa Martinaka, ki je umrl dne 30. januarja leta 1894. Ker Jožef Martinak vsled bolezni že takoj začetkom šolskega leta ni mogel več prevzeti pouka, je stopil na njegovo mesto izprašani učiteljski kandidat Feliks Stegnar. Druga se ni nič izpremenilo v učiteljskem zboru. (Dalje.)

„Učiteljski Tovarš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovarša“ v Idriji. Naročnino pa prejema gosp. Frančišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljave naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, 1/2 strani 10 K, 1/4 strani 8 K, 1/8 strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljanje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Radivoj Koréno. — Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Ženske odvetniki na Norveškem. Te dni je dobila Norveška svojega prvega odvetnika ženskega spola. V veljavo je namreč stopil zakon, po katerem se smejo ženske pod enakimi pogoji kot moški potrdjevati za odvetnike, do najvišjih sodnih instanc. Prva se je poslužila novega zakona gđe. dr. jur. Eliza Sem. Dobila je takoj pravico za izvrševanje odvetniške prakse. Ker pa je na vseučilišču v Kristianiji še pred novim zakonom napravila cela vrsta žensk juridične izpite, ne bo dolgo trajalo, ko bo imela Norveška v izobilju ženskih odvetnikov. — Norveškim učiteljem sedaj ne bo težko, dobiti vsaj — pravno zastopnico!

Katoliško vseučilišče v Saloburgu. V osrednjem odboru katoliškega vseučilišnega društva je večina za to, da otvorijo katoliško vseučilišče že s šolskim letom 1904/5. ali pa vsaj drugo jesen. V prvi vrsti priklopijo že obstoječi bogoslovni fakulteti modroslovno fakulteto, za katero je baje dovolj »izbornih katoliških učenjakov«. Baš v tem vprašanju je nastala močna opozicija v katoliških krogih, ki zahtevajo, da ali istočasno ustanove tudi pravoslovno fakulteto ali pa naj z vso zadevo še počakajo. — No, pa naj že otvorijo katoliško univerzo letos ali prihodnje leto, k povzdigi znatnosti ne bo otvorena nikoli. Najbolje bi pač bilo, da bi jo nikoli ne otvorili! Prava znanost ni tista, ki jo duše klerikalne sence.

Listnica uredništva.

A. T. v O. Vašemu vprašanju odgovori eden izmed naših dohtarjev. Opozarjamo Vas na drugi članek v 1. številu letošnjega »U. T.«, kjer je natanko določeno, koliko in kakšnih poštnih znamk je treba priložiti vsakemu vprašanju. Ako v bodoče ne ustrezete tej malenkostni zahtevi, se ne bomo ozirali na Vaša vprašanja! — **J. R. na S.** Tudi Vam odgovori eden izmed naših dohtarjev. — **F. G. v L.** O poslanih knjigah prihodnjič. Drugo dopošljemo kmalu. Treba temeljito preštudirati! Pozdravi! — **„Učiteljski konvikt“.** Pride prihodnjič. Dostavimo še sami kaj! Pozdravi.

Ne zabite
„Učiteljskega
konvikta!“

Pripravniki tečaj v Idriji.

Spisal prof. Makso Pirnat.

(Dalje.)

1860/61.

Šolsko leto se je začelo 20. oktobra leta 1860.

Za idrijske pripravnike so bile dovoljene štiri ustanove, in sicer ena po 25 gld., tri pa po 20 gld.; prvo ustanovo je dobil Frančišek Klinar, ostale tri pa: Ivan Barle, Ivan Gantar in Frančišek Štepic.

Šolsko leto se je končalo 6. avgusta leta 1861; pri izkušnjah, ki so se vršile dne 5. in 6. avgusta, je predsedoval prvič novi šolski nadzornik, prošt dr. Anton Jarc; razen njega se je izkušenj udeležil tudi višji škofijski šolski nadzornik, kanonik Jurij Zavašnik. Prošt Jarc je sedaj predsedoval izkušnjam, dokler je obstajal pripravniki tečaj v Idriji.

Kar se tiče izprememb v učiteljskem zboru, je omeniti, da je 14. marca 1861 umrl učitelj petja in glasbe, Anton

Krašnar; za njim je prevzela pouk v petju in glasbi njegova sestra Marija Krašnar.

1861/62.

Šolsko leto se je začelo dne 20. oktobra leta 1861.

Za idrijske pripravnike so bile zopet dovoljene štiri ustanove, in sicer ena po 25 gld., druge tri po 20 gld.; prvo ustanovo je dobil Gašper Gašperin, ostale tri pa: Frančišek Koler, Frančišek Papler in Ivan Vouk.

Šolsko leto se je končalo dne 9. avgusta 1862; izpiti so se pa vršili dne 8. in 9. avgusta.

Iz učiteljskega zbora se je ločila Marija Krašnar, ki je začasno poučevala petje in glasbo do meseca novembra 1861; dne 2. novembra istega leta pa je deželna vlada imenovala za stalnega učitelja glasbe in petja na glavni šoli idrijski in obenem na pripravniki tečaju Jožefa Gnezda, ki je bil preje samo organist pri župni cerkvi sv. Barbare v Idriji. — Koncem meseca marca leta 1862. je obolel učitelj Jožef Martinak; nadomeščal ga je do konca šolskega leta ravnatelj Frančišek Lesjak. Ker se je vsled tega preveč pomnožilo delo ravnatelju, sta mu pri poučevanju verouka pomagala tedanja idrijska kaplana, Mihael Gogala in Martin Šlibar — Razen teh izprememb je ostalo v učiteljskem zboru vse pri starem.

1862/63.

Šolsko leto se je kakor navadno pričelo dne 20. oktobra leta 1862.

Za idrijske pripravnike so bile kakor prejšnja leta dovoljene štiri ustanove, ena po 25 gld., tri pa po 20 gld.; prvo je dobil Matija Petrič, ostale tri pa: Anton Fajgelj, Frančišek Kavčič in Ivan Zakrajšek.

Šolsko leto se je končalo dne 8. avgusta leta 1863.; izpiti so se vršili dne 7. in 8. avgusta.

Učitelj Jožef Martinak je zopet ozdravel in prevzel poučevanje na pripravniki tečaju; sicer je ostalo učiteljsko osebje neizpremenjeno.

1863/64.

Šolsko leto se je začelo zopet 20. oktobra leta 1863.

Za idrijske pripravnike so bile kakor po navadi dovoljene štiri ustanove, ena po 25 gld., druge tri po 20 gld.; prvo je dobil Simon Hiti, ostale tri pa: Matija Kette, Frančišek Lunder in Avgust Praprotnik.

Koncem tega šolskega leta se je že mislilo o tem, da bi se opustil pripravniki tečaj v Idriji. To nam priča odlok naučnega ministrstva z dne 23. avgusta leta 1864., št. 2969, s katerim se sicer dovoljuje, da se tečaj začasno še nadaljuje, a obenem se že naroča, da se ravnateljstvo tekom šolskega leta 1865./66. izjavi, ali naj se opusti tečaj, ali naj isti ostane. Kako se je v tej zadevi izrazilo ravnateljstvo tečaja, tega nisem našel zabeleženega v ohranjenih zapiskih.

Šolsko leto se je končalo dne 4. avgusta leta 1864.; izkušnje so se vršile dne 3. in 4. avgusta.

V šolskem letu 1863/64. je izgubil učiteljski zbor svojega člana Jožefa Martinaka, ki je umrl dne 30. januarja leta 1894. Ker Jožef Martinak vsled bolezni že takoj začetkom šolskega leta ni mogel več prevzeti pouka, je stopil na njegovo mesto izprašani učiteljski kandidat Feliks Stegnar. Druga se ni nič izpremenilo v učiteljskem zboru. (Dalje.)

„Učiteljski Tovarš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovarša“ v Idriji. Naročnino pa prejema gosp. Frančišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljave naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, 1/2 strani 10 K, 1/4 strani 8 K, 1/8 strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsti. Večkratno objavljanje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Radivoj Koréno. — Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Ženske odvetniki na Norveškem. Te dni je dobila Norveška svojega prvega odvetnika ženskega spola. V veljavo je namreč stopil zakon, po katerem se smejo ženske pod enakimi pogoji kot moški potrdjevati za odvetnike, do najvišjih sodnih instanc. Prva se je poslužila novega zakona gđe. dr. jur. Eliza Sem. Dobila je takoj pravico za izvrševanje odvetniške prakse. Ker pa je na vseučilišču v Kristianiji še pred novim zakonom napravila cela vrsta žensk juridične izpite, ne bo dolgo trajalo, ko bo imela Norveška v izobilju ženskih odvetnikov. — Norveškim učiteljem sedaj ne bo težko, dobiti vsaj — pravno zastopnico!

Katoliško vseučilišče v Saloburgu. V osrednjem odboru katoliškega vseučilišnega društva je večina za to, da otvorijo katoliško vseučilišče že s šolskim letom 1904/5. ali pa vsaj drugo jesen. V prvi vrsti priklopijo že obstoječi bogoslovni fakulteti modroslovno fakulteto, za katero je baje dovolj »izbornih katoliških učenjakov«. Baš v tem vprašanju je nastala močna opozicija v katoliških krogih, ki zahtevajo, da ali istočasno ustanove tudi pravoslovno fakulteto ali pa naj z vso zadevo še počakajo. — No, pa naj že otvorijo katoliško univerzo letos ali prihodnje leto, k povzdigi znatnosti ne bo otvorena nikoli. Najbolje bi pač bilo, da bi jo nikoli ne otvorili! Prava znanost ni tista, ki jo duše klerikalne sence.

Listnica uredništva.

A. T. v O. Vašemu vprašanju odgovori eden izmed naših dohtarjev. Opozarjamo Vas na drugi članek v 1. številu letošnjega »U. T.«, kjer je natanko določeno, koliko in kakšnih poštnih znamk je treba priložiti vsakemu vprašanju. Ako v bodoče ne ustrezete tej malenkostni zahtevi, se ne bomo ozirali na Vaša vprašanja! — **J. R. na S.** Tudi Vam odgovori eden izmed naših dohtarjev. — **F. G. v L.** O poslanih knjigah prihodnjič. Drugo določimo kmalu. Treba temeljito preštudirati! Pozdravi! — **„Učiteljski konvikt“.** Pride prihodnjič. Dostavimo še sami kaj! Pozdravi.

Ne zabite
„Učiteljskega
konvikta!“

Pripravniki tečaj v Idriji.

Spisal prof. Makso Pirnat.

(Dalje.)

1860/61.

Šolsko leto se je začelo 20. oktobra leta 1860.

Za idrijske pripravnike so bile dovoljene štiri ustanove, in sicer ena po 25 gld., tri pa po 20 gld.; prvo ustanovo je dobil Frančišek Klinar, ostale tri pa: Ivan Barle, Ivan Gantar in Frančišek Štepic.

Šolsko leto se je končalo 6. avgusta leta 1861; pri izkušnjah, ki so se vršile dne 5. in 6. avgusta, je predsedoval prvič novi šolski nadzornik, prošt dr. Anton Jarc; razen njega se je izkušenj udeležil tudi višji škofijski šolski nadzornik, kanonik Jurij Zavašnik. Prošt Jarc je sedaj predsedoval izkušnjam, dokler je obstajal pripravniki tečaj v Idriji.

Kar se tiče izprememb v učiteljskem zboru, je omeniti, da je 14. marca 1861 umrl učitelj petja in glasbe, Anton

Krašnar; za njim je prevzela pouk v petju in glasbi njegova sestra Marija Krašnar.

1861/62.

Šolsko leto se je začelo dne 20. oktobra leta 1861.

Za idrijske pripravnike so bile zopet dovoljene štiri ustanove, in sicer ena po 25 gld., druge tri po 20 gld.; prvo ustanovo je dobil Gašper Gašperin, ostale tri pa: Frančišek Koler, Frančišek Papler in Ivan Vouk.

Šolsko leto se je končalo dne 9. avgusta 1862; izpiti so se pa vršili dne 8. in 9. avgusta.

Iz učiteljskega zbora se je ločila Marija Krašnar, ki je začasno poučevala petje in glasbo do meseca novembra 1861; dne 2. novembra istega leta pa je deželna vlada imenovala za stalnega učitelja glasbe in petja na glavni šoli idrijski in obenem na pripravniki tečaju Jožefa Gnezda, ki je bil preje samo organist pri župni cerkvi sv. Barbare v Idriji. — Koncem meseca marca leta 1862. je obolel učitelj Jožef Martinak; nadomeščal ga je do konca šolskega leta ravnatelj Frančišek Lesjak. Ker se je vsled tega preveč pomnožilo delo ravnatelju, sta mu pri poučevanju verouka pomagala tedanja idrijska kaplana, Mihael Gogala in Martin Šlibar — Razen teh izprememb je ostalo v učiteljskem zboru vse pri starem.

1862/63.

Šolsko leto se je kakor navadno pričelo dne 20. oktobra leta 1862.

Za idrijske pripravnike so bile kakor prejšnja leta dovoljene štiri ustanove, ena po 25 gld., tri pa po 20 gld.; prvo je dobil Matija Petrič, ostale tri pa: Anton Fajgelj, Frančišek Kavčič in Ivan Zakrajšek.

Šolsko leto se je končalo dne 8. avgusta leta 1863.; izpiti so se vršili dne 7. in 8. avgusta.

Učitelj Jožef Martinak je zopet ozdravel in prevzel poučevanje na pripravniki tečaju; sicer je ostalo učiteljsko osebje neizpremenjeno.

1863/64.

Šolsko leto se je začelo zopet 20. oktobra leta 1863.

Za idrijske pripravnike so bile kakor po navadi dovoljene štiri ustanove, ena po 25 gld., druge tri po 20 gld.; prvo je dobil Simon Hiti, ostale tri pa: Matija Kette, Frančišek Lunder in Avgust Praprotnik.

Koncem tega šolskega leta se je že mislilo o tem, da bi se opustil pripravniki tečaj v Idriji. To nam priča odlok naučnega ministrstva z dne 23. avgusta leta 1864., št. 2969, s katerim se sicer dovoljuje, da se tečaj začasno še nadaljuje, a obenem se že naroča, da se ravnateljstvo tekom šolskega leta 1865./66. izjavi, ali naj se opusti tečaj, ali naj isti ostane. Kako se je v tej zadevi izrazilo ravnateljstvo tečaja, tega nisem našel zabeleženega v ohranjenih zapiskih.

Šolsko leto se je končalo dne 4. avgusta leta 1864.; izkušnje so se vršile dne 3. in 4. avgusta.

V šolskem letu 1863/64. je izgubil učiteljski zbor svojega člana Jožefa Martinaka, ki je umrl dne 30. januarja leta 1894. Ker Jožef Martinak vsled bolezni že takoj začetkom šolskega leta ni mogel več prevzeti pouka, je stopil na njegovo mesto izprašani učiteljski kandidat Feliks Stegnar. Druga se ni nič izpremenilo v učiteljskem zboru. (Dalje.)

„Učiteljski Tovarš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovarša“ v Idriji. Naročnino pa prejema gosp. Frančišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljave naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, 1/2 strani 10 K, 1/4 strani 8 K, 1/8 strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsti. Večkratno objavljanje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik Radivoj Koréno. — Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.